

بیمارستان شهید بهشتی قروه

آموزش به بیمار سکته مغزی (CVA)

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تأیید کننده علمی: دکتر طب گوبلی (متخصص بیهوشی)

تاریخ تهیه: ۱۴۰۳/۷/۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۷/۱

کد: SHBH-PAM-CGC-35

با آرزوی سلامتی و تندرستی

ناحیه پشت را از نظر قرمزی و زخم بررسی کنید و در صورت مشاهده قرمزی در پوست بیمار را به سمت مخالف بچرخانید و پوست را ماساژ دهید و در معرض هوا قرار گیرد.

ملحفه زیر بیمار نباید چروک و خیس باشد.

پوست به صورت مرتب با آب و صابون یا شامپو بچه شستشو شود و در صورت بروز زخم حتما جهت اقدامات بعدی به پزشک مراجعه شود.

بیمار را می توان به مدت محدود روی قسمت آسیب دیده خوابانید، مثلاً ۳۰ دقیقه

بیمار را تشویق کنید از نیمه سالم بدن استفاده کند تا احساس قدرت بیشتری داشته باشد.

لباس بیمار را از قسمت آسیب دیده بر تن کنید.

در صورتی که فرد در پلک زدن دچار مشکل است بهتر است از قطره اشک مصنوعی استفاده شود.

بی خوابی معمولاً شایع است. روشن بودن چراغ و سر و صدا می تواند موجب بی خوابی گردد، تجویز آرام بخش طبق دستور پزشک نیز به بیمار کمک می کند.

استفاده از وسایل کمک حرکتی مانند عصا - واکر و ...

در صورت بی قراری و حرکات غیر ارادی اطراف تخت و یا رخت خواب بیمار نرده و بالش گذاشته شود.

هنگام تغییر پوزیشن بیمار و چرخش بیمار مراقب راه هوایی باشید تا خفگی پیش نیاید.

اندازه گیری مکرر فشار خون - قطع مصرف سیگار و الکل، انجام منظم ورزش و قطع مصرف نمک و غذای چرب

در صورت سونداژ، کدر یا خونی رنگ ادرار بهتر است سوند تعویض شود، در غیر اینصورت طبق هماهنگی با پزشک تعویض شود.

بیماری سکنه مغزی (CVA) :

۱. سکنه مغزی زمانی اتفاق می افتد که خون رسانی به مغز به علت بسته یا پاره شدن شریان مغزی مختل می شود ، سلول های مغزی وقتی از خون غنی از اکسیژن محروم شوند شروع به مردن می کنند و این امر باعث سکنه مغزی می شود که با علائم زیر ممکن است ظاهر شود :

لکنت زبان - افتادگی صورت به یک سمت - ضعف یا فلج یک طرف بدن - مشکلات بینایی - سردرد ناگهانی و شدید - سر گیجه - گیجی - مشکل در درک مطلب - کاهش سطح هوشیاری موقت یا پایدار

۲. عوارض و مشکلات پس از سکنه مغزی :

مشکلات ایجاد شده به علت بی حسی و بی حرکتی اندام های بدن ایجاد می شود شامل لخته شدن خون در اندام ها ، به ویژه در پاها و اگر این لخته خون به قلب یا مغز برود کشنده است .

- آسیب به پوست به علت بی حرکتی بدن و نشستن یا خوابیدن دائم که باعث ایجاد زخم بستر می شود .

- عفونت تنفسی که به علت بی حرکتی ایجاد می شود .

- اشکال در بلع

۳. رژیم غذایی حین بستری و بعد از ترخیص :

*طبق دستور پزشک ممکن است ۲۴ تا ۴۸ ساعت اول بیمار مطلقا چیزی از طریق دهان مصرف نکند . تغذیه مایعات وریدی نیاز بیمار تا حدودی برآورده می کند .

*در صورت اختلال در بلع، تغذیه با مواد غذایی مایع غلیظ یا جامد نرم می باشد .

* ترکیبات مختلف غذایی ،همزمان داخل دهان گذاشته نشود و از مصرف غذاهای چسبنده نظیر نان و موز و خودداری شودو مواد سرد و گرم با هم خورده نشود .

*ممکن است چند روز تا بهبود رفلکس بلع لوله معده داشته باشد و غذا از طریق لوله معده داده شود به همین دلیل هر ۴ تا ۶ ساعت یکبار دهانشویه انجام می شود و بعد از هر بار غذا دادن به بیمار لوله با مقداری آب شسته می شود . رژیم غذایی باید شامل مواد نرم و مایعات باشد . در خصوص ترخیص بیمار با لوله معده ،بهداشت دهان و راه هوایی باید حفظ شود . قبل از تغذیه سر بیمار در وضعیت ۴۵-۳۰ درجه قرار گیرد یا بیمار در وضعیت کاملا نشسته باشد . از مواد غذایی پر فیبر استفاده شود .

*جهت پیشگیری از زخم معده ناشی از استرس آنتی اسید و دور نگهداشتن بیمار از استرس لازم است .

* در بیمارستان از یک رژیم غذایی طبیعی و کاملا متعادل استفاده می شود که نمک و چربی (و به ویژه چربی اشباع شده) کمی دارد .

۴. فعالیت :

استراحت نسبی داشته باشید . خروج از تخت بایستی تحت نظارت تیم مراقبت و با دستور پزشک صورت گیرد . پس از ترخیص اندام های آسیب دیده را به صورت غیر فعال ورزش داده و ۵-۴ دقیقه در روز در محدوده حرکتی کامل ، آنها را به آرامی به حرکت در بیاورید . و در صورت ضعف در یک سمت بیمار را تشویق کنیم که در طول روز به انجام ورزش در آن سمت بپردازد .

۵. دارو :

*داروهای حل کننده لخته و کاهش تورم مغز با توجه به نوع سکنه توسط پزشک تجویز می شود ، طبق دستور پزشک داروها در فواصل و زمان مشخص تجویز می شود. داروهای شایع مورد استفاده : ضد انعقادها مثل وارفارین برای کاهش لخته های خونی مورد استفاده قرار گیرد . -آسپرین می تواند تشکیل لخته را چنان کاهش دهد که احتمال بروز سکنه مغزی بدنبال حملات گذرا کاهش یابد . -آنتی اسید جهت جلوگیری از زخم معده طبق تجویز باید مصرف شود .

۶.مراقبت در منزل :

-به منظور جلوگیری از نزدیک شدن شانه به بدن بایستی یک بالش زیر بازو قرار داد . -مفاصل دورتر بالاتر از مفاصل نزدیکتر قرار داده شود ، مثلا آرنج بالاتر از شانه و مچ بالاتر از آرنج قرار گیرد . بیمار هر دو ساعت در تخت جا به جا شود تا از ایجاد زخم بستر جلوگیری شود . -بهداشت دهان رعایت شود . -روزانه پوست بیمار را با یک ماده نرم کننده مثل روغن بادام ماساژ داده تا از خشک شدن پوست جلوگیری شود .